

Dosarul nr. 2ra-267/17

Instanța de fond: Judecătoria Edineț – Gh. Bîrsan

Instanța de apel: CA Bălți – Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

**Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție**

în componența:

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu,

Judecători

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic,
Ion Druță, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către avocatul Grigorii Mazarenco în interesele Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Dinu Cracan (Cecan) privind restituirea despăgubirii în urma accidentului rutier,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 13 octombrie 2015 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (*în continuare BNAA*) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Transelit” SA, intervenient accesoriu Dinu Cracan (Cecan) privind restituirea despăgubirii în urma accidentului rutier în sumă de 44.687,96 lei.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că la 20 septembrie 2008 la intersecția străzilor Izmail – Hajdeu, mun. Chișinău a avut loc accident rutier cu

implicarea automobilelor de model BMW 525D, cu nr/î C NJ 530, condus de către Dinu Cracan (Cecan) și automobilul de model Opel Astra cu nr/î C KS 371 condus de către Iurie Costrov. Conform deciziei Poliției Rutiere cu privire la contravenția administrativă nr. 0132230 din 15 noiembrie 2008, vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut conducătorul automobilului de model BMW 525D cu nr/î C NJ 530 Dinu Cracan (Cecan).

BNAA a menționat că după producerea accidentului rutier, de către Agenția Națională „ARCA” (la moment Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule) au fost făcute demersuri la Companiile de Asigurări referitor la existența unui contract de asigurare încheiat în privința automobilului BMW 525D, însă toate Companiile de asigurare au avizat negativ existența unui asemenea contract, inclusiv și CA “Transelit” SA.

Reclamantul a susținut că la 27 noiembrie 2008 persoana păgubită Iurie Costrov s-a adresat către BNAA cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare pentru repararea prejudiciilor cauzate automobilului Opel Astra cu nr/î C KS 371. Potrivit raportului de constatare nr. 743 din 15 decembrie 2008 valoarea prejudiciului specificat în concluzie, cauzat automobilului Opel Astra este de 43.707,96 lei și 980 lei costul expertizei. Astfel, au achitat suma de 44.687,96 lei către păgubit, potrivit ordinului nr. 17/r din 11 februarie 2009.

BNAA a invocat că s-a adresat cu acțiune în regres împotriva lui Dinu Crăcan (Cecan) privind restituirea despăgubirii, în mărimea achitată. Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani au fost admise pretențiile și s-a încasat de la Dinu Cracan (Cecan) suma în ordine de regres. Dinu Crăcan (Cecan) a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, prezentînd în instanța de apel răspunsul CIA “Transelit” SA din 20 februarie 2013, în care se confirmă că la data accidentului deținea contract de asigurare obligatorie civilă auto internă seria AK 01416019 încheiat cu Oleg Crăcan (fratele lui Dinu Cracan (Cecan)) în privința automobilului BMW 525D. Drept urmare, prin decizia instanței de apel din 30 aprilie 2013 s-a casat hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BNAA

Reclamantul consideră că CIA “Transelit” SA era obligată la momentul accidentului să achite despăgubirea conform contractului de asigurare existent. Dat fiind faptul că despre aceasta s-a aflat ulterior achitării despăgubirii de către BNAA, persoanei păgubite, CIA “Transelit” SA urmează să recupereze fondului de asigurare suma achitată ca despăgubire în urma accidentului rutier în sumă de 44.687,96 lei cât și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5.000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 22 iulie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către BNAA ca neîntemeiată (f.d. 135, 139 – 149).

La 26 iulie 2016 avocatul Grigorii Mazarenco în interesele Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule a înaintat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Edineț din 22 iulie 2016, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acțiunea (f.d. 137, 159 - 161).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule. S-a menținut hotărîrea Judecătoriei Edineț din 22 iulie 2016 (f.d. 174 - 181).

La 26 decembrie 2016 avocatul Grigorii Mazarenco în interesele Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 și hotărîrii Judecătoriei Edineț din 22 iulie 2016, solicitînd casarea acestora, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea (f.d. 185 - 186).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe rezultă din aplicarea eronată a normelor de drept material și interpretarea eronată a legii, precum și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 27 octombrie 2016 și a fost expediată părților la data de 17 noiembrie 2016 (f.d. 182). Recurentul a depus recurs la 26 decembrie 2016 și se consideră a fi depus în termen.

La 14 februarie 2017 CIA “Transelit” SA a depus referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei se constată că la 20 septembrie 2008 la intersecția străzilor Izmail – Hajdeu, mun. Chișinău a avut loc accident rutier cu implicarea automobilelor de model BMW 525D, cu nr/î C NJ 530, condus de către Dinu Crăcan (Cecan) și automobilul de model Opel Astra cu nr/î C KS 371, condus de către Iurie Costrov. Conform deciziei Poliției Rutiere cu privire la contravenția administrativă nr. 0132230 din 15 noiembrie 2008, vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut conducătorul automobilului de model BMW525D cu nr/î C NJ 530 Dinu Crăcan (Cecan).

Potrivit art. 18 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *la producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat să notifice participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare “Carte Verde” și să pună la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator.*

În legătură cu faptul că la momentul accidentului nu s-a prezentat un contract de asigurare valabil a automobilului BMW 525D, s-au aplicat prevederile art. 20 alin. (5) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, potrivit cărora drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule

La 27 noiembrie 2008 persoana pagubită Iurie Costrov s-a adresat către Agenția Națională "ARCA" (la moment BNAA) cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare pentru repararea prejudiciilor cauzate automobilului Opel Astra cu nr./î C KS 371. În scopul soluționării cererii, Agenția Națională "ARCA" a făcut demersuri la Companiile de Asigurări referitor la existența unui contract de asigurare încheiat în privința automobilului BMW 525D, însă toate Companiile au avizat negativ existența unui asemenea contract, inclusiv și CIA "Transelit" SA (f.d. 20).

Potrivit raportului de constatare nr. 743 din 15 decembrie 2008, valoarea prejudiciului cauzat automobilului Opel Astra a constituit 43.707,96 lei. Suma menționată a fost achitată de către Agenția Națională "ARCA" către păgubit, fapt confirmat prin ordinul nr. 17/r din 11 februarie 2009.

Ulterior, BNAA a înaintat acțiune de regres față de Dinu Cracan (Cecan) privind restituirea despăgubirii, în mărimea achitată de BNAA persoanei păgubite. Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău au fost admise pretențiile și s-a încasat suma prejudiciului în ordine de regres. În cadrul examinării pricinii în ordine de apel, pîrîtul a prezentat instanței răspunsul CIA "Transelit" SA nr. 19104/13 din 20 februarie 2013 precum că Compania de Asigurare în legătură cu eroarea identificată în baza de date, a confirmat că la data accidentului exista contractul de asigurare obligatorie civilă auto internă seria AK 01416019, încheiat cu Oleg Cracan în privința automobilului BMW 525D pentru un număr nelimitat de utilizatori. Urmare acestei informații, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013 s-a casat hotărârea instanței de fond, s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea BNAA. Instanța de apel în decizia sa a motivat că autovehiculul de marca BMW 525 cu n/î C NJ 530, condus de Dinu Cracan (Cecan), la momentul producerii accidentului era asigurat de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

În scopul recuperării sumelor achitate din Fondul de protecție a victimelor, la 13 octombrie 2015 BNAA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Transelit” SA, intervenient accesoriu Dinu Cracan (Cecan) privind restituirea despăgubirii în urma accidentului rutier în sumă de 44.687,96 lei.

Conform art. 1415 alin. (1) Cod Civil *persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Potrivit art. 33 alin. (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, *în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, Biroul Național poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.*

În conformitate cu art. 35 lit. a) al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, *Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu și, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, asupra persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deține poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.*

Colegiul constată neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată cu referire la faptul că drepturile lui Iurie Costrov ca persoană păgubită în accident rutier, produs de automobilul aflat în posesiunea asiguratului Dinu Crăcan (Cecan), în conformitate cu art. 20 alin. (1) și (3) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2016, urmau să fie exercitate față de asiguratorul de răspundere civilă (CIA "Transelit" SA) auto direct, la sediul acestuia sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asiguratorului prevăzute în prezenta lege. Din motivul nerespectării de către Iurie Costrov a prevederilor art. 20 alin. (6) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 s-a făcut imposibilă întocmirea dosarului de daune de către CIA "Transelit" SA și/sau constatarea de către asigurator a întinderii pagubelor, temei care absolvește CIA "Transelit" SA de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

Aici instanța de recurs reține concluziile instanțelor ierarhic inferioare eronate. Contrar prevederilor art. 18 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, la producerea accidentului de autovehicul, persoana vinovată de comiterea accidentului nu a anunțat că deține polița de asigurare, motiv pentru care păgubitul Iurie Costrov s-a adresat pentru compensarea prejudiciului către BNAA. La demersul BNAA către companiile de asigurare referitor la existența unui contract de asigurare, CIA "Transelit" SA prin răspunsul nr. 02-1613 din 24 noiembrie 2008 a informat BNAA că nu a eliberat certificat AORCA pentru careva autovehicule cu n/î CNJ 530 (f.d. 20), din care motiv BNAA a deschis dosare de daune, a constatat pagubele.

BNAA în virtutea sa de administrator al Fondului de protecție a victimelor străzii a achitat prin ordinul de plată nr. 20 din 13 februarie 2009 persoanei păgubite Iurie Costrov suma de 44.687,96 lei, ce constituie valoarea prejudiciului cauzat autovehivului de model Opel Astra cu n/î C KS 371, stabilită în Raportul de evaluare a pagubei nr. 743 din 15 decembrie 2008, efectuat de către Centrul de expertize Independente "CEXIN", cheltuieli bancare în sumă de 446,88 lei, cheltuieli poștale în sumă de 50 lei.

Astfel, faptul că persoana păgubită s-a adresat la BNAA, nu constituie temei de absolvire a asiguratorului CIA "Transelit" SA de a achita despăgubirile de asigurare contractuale asumate prin contractul AV 01416019 potrivit căruia autovehiculul BMW 525D n/î C NI 530 era asigurat la momentul producerii accidentului, data asigurării 15 septembrie 2008 cu termenul de 12 luni (f.d. 116).

Instanța de recurs reține că inacțiunile asiguratului nu pot fi puse în sarcina patrimonială a BNAA, or drepturile și obligațiile subiecților AORCA sînt prevăzute prin lege și poartă un caracter contractual.

Conform art. 37 al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, *în cazul în care în urma investigațiilor autorul accidentului a fost identificat, iar asiguratorul de răspundere civilă auto internă al acestuia nu recunoaște valabilitatea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule procedează la instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire respective. Dacă, ulterior, instanța de judecată va stabili că asiguratorul de răspundere civilă auto internă trebuie să plătească despăgubirea de asigurare, acesta este obligat să ramburseze în Fond despăgubirea plătită persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire.*

În concluzie, instanța de recurs, reieșind din circumstanțele cauzei, consideră întemeiată cererea de chemare în judecată cu dispunerea încasării prejudiciului material în sumă de 44.687,96 lei.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și de instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată întemeiat recursul și pasibil al admite, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a adopta o nouă hotărîre de admitere a acțiunii, cu încasarea de la CIA "Transelit" SA în beneficiul BNAA a despăgubirilor de asigurare în sumă de 44.687,96 lei și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 94 alin. (1) CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de avocatul Grigorii Mazarenco în interesele Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 și hotărârea Judecătorei Edineț din 22 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Dinu Cracan (Cecan) privind restituirea despăgubirii în urma accidentului rutier, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Se încasează de la Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule despăgubirea în urma accidentului rutier în mărime de 44.687.96 lei (patruzeci și patru mii șase sute optzeci și șapte lei și nouzeci și șase bani).

Se încasează de la Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5.000 lei (cinci mii lei),

Se încasează de la Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule taxa de stat achitată în primă instanță în sumă de 1.373,54 lei (o mie treizeci și trei lei cincizeci și patru bani), taxa de stat achitată în instanța de apel în sumă de 1.005,47 (o mie cinci lei și patruzeci și șapte bani) și taxa de stat achitată în instanța de recurs în sumă de 670,32 lei (șasesute șapte zeci lei și treizeci și doi bani), în total 3.049,33 lei (trei mii patruzeci și nouă lei și treizeci și trei bani).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

judecători

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

Ion Druță

Maria Ghervas